

ANDRZEJ CYMERMAN
ANNA KLEMIŃSKA

Biuro ds. Autostrad w Łódzkim Urzędzie Wojewódzkim

**PROMOCJA REGIONÓW: WALONIA I ZIEMIA ŁÓDZKA
TWORZĄCYCH DWA CENTRA LOGISTYCZNE
W EUROPEJSKIM SYSTEMIE TRANSPORTOWYM
(PROPOZYCJA WOJEWODY ŁÓDZKIEGO)**

Abstract: Promotion of Regions: Walonia and Lodz Region – Two Logistics Centres in European Transport System. Logistics centres fulfill a service function for production and distribution companies. The market of logistics and centres develops itself to great extent thanks to the growing number of operators concentrated in logistics centres acting as a third part in the commercial relationship between the supplier and buyer. The last several years showed a significant growth in the number of logistics centres in Poland resulting from the development of the Polish economy as well as due to Poland's accession to the EU. One of the consequences of such a phenomenon is much broader opening of the local markets such as Poznań, Lower and Upper Silesia, Warsaw and Lodz Region. The city of Lodz and Lodz Region are rapidly becoming a centre for multimodal transport logistics. The factors influencing the fact that the region has an opportunity to become of the most important logistics centres in Poland are as follows:

- two European transport corridors passing through Poland and crossing on the territory of the Voivodship of Lodz;
- the connected with it current and planned road infrastructure;
- the cost of maintaining of warehouse space – Lodz will always be cheaper than the capital;
- closeness to big consumer markets – this is an ideal location for a nationwide distribution centre.

The operating warehouses in the Voivodship of Lodz concentrate on the five main warehousing parks offering nearly 170 thousand square meters of space and further 80 thousand square meters of space under construction. The existing rich transport and freight infrastructure creates clusters bringing together companies connected with transport, warehousing and logistics. This is directly connected with transport, warehousing and logistics. This is directly connected with the central location of Lodz in Poland. Such clusters in the Voivodship of Lodz are the cities of:

1. Koluszki,
2. Kutno,
3. Stryków,

4. Piotrków Trybunalski,
5. Łódź,
6. The area of the Łask airport in the commune of Buczek,
7. The area of Zduńska Wola/Karsznice and Sieradz.

The city and the Region of Lodz is an area with a great opportunity for development of a new branch of economy *i.e.* the transport logistics. This is of extreme importance due to the fact that it might have a substantial impact on the boom and liveliness of economy of our Voivodship. This is turn to shall bring about upgrading of the urban space to be followed by the development of the human capital trough creation of specialist jobs integrating various transport branches for the needs of a modern multimodal system.

Logistyka jest obecnie podstawowym instrumentem sprawnego przepływu towarów od producentów do ich końcowych odbiorców.

Przez *logistykę* rozumie się zarządzanie działaniami przemieszczania, magazynowania i przetwarzania informacji, które mają ułatwić przepływ produktów z miejsc pochodzenia do miejsc finalnej konsumpcji. Jest to więc proces planowania przepływu wolumenu dóbr w procesach gospodarczych w sposób sprawny i efektywny ekonomicznie.

Możemy wyróżnić kilka funkcji logistyki, ale do najbardziej podstawowych należą:

- składowa – pozwalająca na utrzymywanie zapasów, usprawnianie konsolidacji i dekonsolidacji przepływu produktów oraz dysponowanie informacją o składowanych pozycjach;
- zaopatrzeniowa – pozwala na planowanie potrzeb materiałowych i zarządzanie zapasami oraz dostawami w taki sposób, aby uzyskać najwyższą jakość obsługi klienta przy jak najniższych kosztach;
- dystrybucyjna – to składowanie produktów, elastyczne reagowanie na popyt i coraz sprawniejsza obsługa klienta.

Ważnym czynnikiem logistyki jest sprawny transport. Należy podkreślić, że współczesny transport opiera się głównie na intermodalnych przewozach towarów. Oznacza to synchronizację przewozu przez użycie kombinacji środków transportu lądowego, morskiego, i powietrznego. Należy jednak pamiętać, że wykorzystując różnego rodzaju przewozy np. kolejowy i drogowy – łączy się je w taki sposób i w takich proporcjach, aby uzyskać najlepsze efekty ekonomiczne. Mimo to, że transport kolejowy jest tani, bezpieczny i przyjazny dla środowiska to nie ma zdolności realizacji zleceń w systemie od drzwi do drzwi. Problem ten rozwiązuje odpowiednie połączenie rodzajów przewozów w jednym procesie spedycji.

Procesowi temu sprzyja tworzenie się coraz większej liczby centrów logistycznych. Spełniają one funkcję usługową wobec firm produkujących i dys-

trybuujących towary. Zapewniają sprawne przyjęcie, zmagazynowanie i dalszą ekspedycję towarów, udział w tworzeniu przychodu gospodarki narodowej jak też cieszy się coraz większym zainteresowaniem prasy i mediów.

Rynek usług logistycznych rozwija się w dużej mierze dzięki rosnącej liczbie operatorów skupionych w centrach logistycznych działających jako trzecia strona w układzie handlowym między dostawcą a odbiorcą.

Ostatnie kilka lat pokazało ogromną dynamikę wzrostu centrów logistycznych w Polsce. Rozwój centrów logistycznych i ośrodków magazynowo-logistycznych w woj. łódzkim ilustruje aneks 1. W 2005 r. w porównaniu z 2004 było ich dwukrotnie więcej. Złożyło się na to kilka zasadniczych wzajemnie powiązanych czynników. Pierwszy i najważniejszy to rozwój polskiej gospodarki, zaś drugi to wejście naszego kraju do Unii Europejskiej. Wymusiło to zmianę dotychczasowej polityki handlowej firm, polegającej na zwiększonej decentralizacji swoich sieci dystrybucyjnych. Jednym ze skutków tego zjawiska jest szersze otwarcie lokalnych rynków, takich jak Poznań, Dolny i Górny Śląsk, Warszawa i centralna Polska. Dotychczas dominującą rolę w tej dziedzinie odgrywała Warszawa i jej okolice. Zmniejsza się ona jednak na rzecz rynków regionalnych, a proces ten systematycznie się pogłębia. Obecnie największy rozwój jest zauważalny w rejonie Górnego Śląska i Polski Centralnej. Dlatego właśnie Łódź i jej okolice stają się centrum logistyki transportu multimodalnego. Obszary pod tego typu działalność zostały zarezerwowane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zarówno w samej Łodzi, jak i na poszczególnych obszarach miast i gmin woj. łódzkiego.

Kilka zasadniczych czynników wpłynęło na to, aby region łódzki mógł się stać jednym z ważniejszych centrów logistycznych.

Należą do nich m.in:

- dwa europejskie korytarze komunikacyjne przebiegające przez Polskę, krzyżujące się na terenie woj. łódzkiego;
- związana z tym obecna i planowana infrastruktura drogowa;
- koszt utrzymania powierzchni magazynowej – Łódź zawsze będzie tańsza niż stolica;
- bliskość dużych rynków konsumenckich – region jest idealnym miejscem na ogólnokrajowe centrum dystrybucyjne.

Działające już magazyny w woj. łódzkim koncentrują się w pięciu głównych parkach magazynowych oferujących prawie 170 tys. m² powierzchni, a w budowie znajduje się jeszcze około 80 tys. m². Obecnie istniejąca bogata infrastruktura transportowa i przesyłowa tworzy węzły, w których koncentrują się firmy i przedsięwzięcia związane z transportem, magazynowaniem i logistyką. Ma to bezpośredni związek z centralnym usytuowaniem Łodzi w kraju.

Takimi węzłami są miasta:

1. Koluszki – miejsce styku transportu rurociągowego z transportem samochodowym i kolejowym – Koluszki są węzłem kolejowym obsługującym miasto Łódź komunikując ją z Warszawą i Śląskiem. Rurociąg produktów naftowych z Płocka do Częstochowy i związana z nim baza paliwowa oraz gazociąg wysokiego ciśnienia gazu ziemnego w relacji z południa i południowo-wschodu do centrum i na północ kraju;
2. Kutno – węzeł drogowy ze względu na sąsiedztwo skrzyżowania dróg nr 1 i nr 2 w Krośniewicach i węzeł kolejowy na kierunku wschód–zachód i północ–południe. Planuje się budowę suchego portu umożliwiającego przeładunek kontenerów z transportu kolejowego na samochodowy. Bliskość autostrad zagwarantuje podtrzymanie i rozwój funkcji Kutna związanych z transportem.
3. Stryków – ma dogodną lokalizację przylegającą do skrzyżowania z nową autostradą A2 łączącą zachodnią i wschodnią Polskę oraz Poznań, Łódź i Warszawę. Stanowi jednocześnie część paneuropejskiego korytarza komunikacyjnego, który spina Berlin z Moskwą oraz region Bałtycki z Europą Południową.
4. Piotrków Trybunalski – miasto jest położone przy węźle drogowym gdzie przecina się DK1 i DK8 przy trasie kolejowej Warszawa – Śląsk. Miejsce to dzięki obecnym i planowanym inwestycjom logistycznym jest jednym z głównych w kraju ośrodków rozwoju usług logistycznych i jest uznawany za jedno z najlepszych miejsc do lokalizacji nowoczesnych magazynów wysokiego składowania w Polsce. Tu został zlokalizowany centralny magazyn firmy IKEA obsługujący Europę Środkowowschodnią, będąc zarazem najbardziej nowoczesnym obiektem w tym regionie.
5. Łódź Olechów – suchy port kontenerowy kolejowo-samochodowy w relacji Europa–Azja, Bałtyk–Morze Śródziemne zdolny do przeładunku 2000 kontenerów na dobę.
6. Lotnisko Łask-Buczek – centrum intermodalne usług logistycznych – dotychczasowe lotnisko wojskowe ma zostać przekształcone w lotnisko wojskowo-cywilne – CARGO.

Łódź i region łódzki to obszar, na którym dużą szansę rozwoju ma nowa gałąź gospodarki, jaką jest logistyka międzynarodowa. Ma to bardzo duże znaczenie ze względu na to, że w istotny sposób może wpłynąć na ożywienie gospodarcze województwa. Pociągnie to za sobą modernizację przestrzeni miejskiej, a w ślad za tym podaży rozwój kapitału ludzkiego przez utworzenie specjalistycznych miejsc pracy integrujących różne branże przewozowe na potrzeby nowoczesnego systemu multimodalnego.

Dlatego władze regionu łódzkiego i Walonii w Belgii zaproponowały lokalizację i rozwój dwóch bliźniaczych centrów logistycznych, dyskontując położenie Łodzi na skrzyżowaniu dwóch transeuropejskich korytarzy.

Jest to nowa szansa na rozwój funkcji logistycznych w przestrzeni woj. łódzkiego. Nakładając również takie skrzyżowanie szlaków w Walonii na mapę Europy – otrzymujemy niepowtarzalny kształt w formie litery H uzasadniający ideę utworzenia dwóch zintegrowanych centrów logistycznych: Łódź – Walonia.

Opis projektu korytarzy transeuropejskich w kształcie litery H zawiera aneks 2.

Literatura

Centra logistyczne transportu – nowe funkcje przestrzeni. Referat z konferencji w Toruniu opublikowany w miesięczniku „Przestrzeń” 1/97, s. 15-19, pt. *Transport – nowe funkcje przestrzeni.*

Infrastruktura transportu regionu łódzkiego. „Przestrzeń” Nr 17 – 1/2003, s. 54-56, Wyd. Kujawsko-Pomorskie BPPiReg., Włocławek 2003.

Logistyka – innowacyjna funkcja przestrzeni polskich miast w XXI wieku, [w:] *Strategiczne problemy rozwoju miast i regionów* A. Jewtuchowicz, (red.). Wyd. UŁ, Łódź 2000.

Łódź – centrum logistyki międzynarodowej XXI wieku. Referat na konferencji dydaktyczno-naukowej 29-30 maja. Wyd. pokonferencyjne, Warszawa 1996, cz. II, s. 78-83.

New Development Strategies of Transport Infrastructure Systems in the Regions of United Europe (on the Example of Poland). Referat autorski na międzynarodowej konferencji UIC, Lille, opublikowany w materiałach konferencyjnych, wyd. INRETS, Lille Francja 1995 r., poz. 37).

Uwarunkowania zewnętrznych systemów transportowych dla nowych funkcji w przestrzeni wielkich miast na przykładzie aglomeracji łódzkiej. Wyd. Wrocław 2000 Plus, Biuro Rozwoju Wrocławia, z. 4/22/98, s. 68-77.

Aneks 1

Wykaz wybranych informacji o centrach logistycznych w woj. łódzkim
(na podstawie planu zagospodarowania przestrzennego województwa zatwierdzonego przez Sejmik Województwa Łódzkiego uchwałą Nr XLV/524/2002 z 9 lipca 2000 r.)

Obszary sprowadzone do struktury dystrybucji i systemu zestawiania przesyłek przy zastosowaniu techniki transportu intermodalnego, organizacji i zarządzania zaopatrzeniem i zbytem.

Ponadregionalne strategiczne centrum logistyczne:

1. Rejon Strykowa ze względu na:

- skrzyżowanie autostrad A-1 i A-2 o znaczeniu transeuropejskim
- tereny zbocznikowane przy linii wysokich prędkości Berlin–Warszawa–Moskwa.

Nazwa	Lokalizacja
„General Logistics System Poland”	Smolice
„Raben-Polska” Sp. z o.o.	Smolice
„Geant Polska”	Sosnowiec
„Graveleau Polska” Sp. z o.o.	Sosnowiec
„Leader Price”	Sosnowiec
JW. Construction	Stryków
Lidl Polska	Stryków

Regionalne centra logistyczne

2. Łódź – centrum transportowo-spedycyjne.

Nazwa	Lokalizacja
„SPEDCONT” Spedycja Polska SA	Łódź
FSTL „Shenker”	Łódź
FTSL „Cargoforte”	Łódź
FL FOTA	Łódź
„Damie” Centrum	Łódź
„Gilette” Company	Łódź
„Rossman”	Łódź
„Komfort”	Łódź

3. Łódź-Olechów suchy port kontenerowy kolejowo–samochodowy z agencją celną w relacjach: Europa–Azja i Bałtyk–Morze Śródziemne (A-1–DK1–E75-C65/1).

Nazwa	Lokalizacja
„SPEDCONT” Sp z o.o. oraz firmy współpracujące:	Łódź
FST „Pol – zug”	siedziba: Warszawa
FST „Pol-cont”	jw.
FST „Trade-trans”	jw.

4. Kutnowskie centrum dystrybucji, węzeł kolejowo–drogowy (DK2-A1-E20-E30)

Nazwa	Lokalizacja
FHU „Mini – trans”	Kutno
PUH „Carmen”	Kutno
FSM „MK – Speed”	Kutno
FS Sp. z o.o. „Nijhof – Wassink”	Kutno

5. **Piotrkowskie centrum dystrybucji (A-1-DK1-S8-E75-E67)**

Nazwa	Lokalizacja
„Prologis Park Piotrków”	Piotrków Trybunalski
IKEA Hanim Polska	Piotrków Trybunalski
„Unilever”	Piotrków Trybunalski
Ahold	Piotrków Trybunalski
FM Logistic SEEV Sp z o.o.	Piotrków Trybunalski

6. **Zduńskowolskie centrum logistyczne drogowo-kolejowe (CE65-S8)** z wykorzystaniem stacji rozrządowo-towarowej Karsznice wraz z ośrodkami lokalnymi Sieradz i Łask.

Nazwa	Lokalizacja
„FHS” Sp. z o.o.	Zduńska Wola
„Elewator – Sieradz” Sp z o.o.	Sieradz
„Tylus –Transport”	Buczek

Lokalne ośrodki logistyczne

7. **Łowicz** - planowany ośrodek według planu zagospodarowania przestrzennego.
8. **Skierniewice** – PSM „Hartwig”
PSM „TEKSPOD”
FTS „Jareks”
9. **Tomaszów Mazowiecki** – FM Logistic – tomaszowska platforma FM „Mazowia”.
10. **Koluszki** – SB „Naftobazy” Sp. z o.o. ,
Sp. z o.o. „GateX” - Słotwiny k/Koluszek
11. **Radomsko** – „Trio Trans Logistic” S.A.

Program centrów planowanych

1. **Specjalistyczne Intermodalne Centrum Usług Logistycznych Łask-Buczek** na bazie lotniska wojskowo-cywilnego:
 - Przeładunek lotniczo-kolejowo-drogowy, docelowo rurociagowy (wybrane przeładunki towarowe i pasażerskie czarterowo-okazjonalne z udziałem tanich przewoźników).
 - Program opracowywany przez członków Spółki z o.o. „Lotnisko-Łask” przy współpracy z firmą SIEMENS – Logistic.

Przewidywany rozwój współpracy z regionem Walonia (Zarząd Portu Lotniczego „Cargo” w Liege w Belgii) na podstawie wizyty wojewody łódzkiego w 2003 r. i programu MSWiA z 2004 r.
2. Proponowany wariant docelowego lotniska pasażerskiego transkontynentalnego **Skierniewice–Rawa Mazowiecka** w zurbanizowanym paśmie dla duopola Warszawa–Łódź.

Aneks 2

Północ-Południe i Wschód-Zachód
łącznie dwa kooperujące i współpracujące europejskie centra logistyczne
Liège-Łódź (Walonii – Ziemia Łódzka).

Wschód-Zachód

Edinburgh (M9) – Glasgow (M8) – Manchester (M6) – Birmingham (M6) – Londyn (M1) – Dover (M2) – Ostende (prom) lub Calais (tunnel/Kanał La Manche) – Bruxelles (A19-E40) – **Liège** (A3-E40) – Köln (A3-4) – Dortmund (1) – **Berlin** (2-E30) – Poznań (2-E30) **ŁÓDŹ** (A2) – **Warszawa** (A2) – **Mińsk** (M1) – **Moskwa** (M1).

Północ-Południe

Oslo (E18) – Örebro (E18) – **Sztokholm** (E18) – Nynashamn (terminal promowy – Morze Bałtyckie – Gdańsk/Gdynia A1/E75) – Toruń (A1-E75) – **ŁÓDŹ** (A1-E75) – Katowice/Gliwice (A1-E75) – Żilina (E75) – **Bratysława** (E75) – **Wiedeń** (E60) – **Budapeszt** (E75) – Arad (E75-E68) Deva (E68) – Sibin (E68) – **Bukareszt** (A1-E70) – Ruse-Sofia (E83-E79-1) – Saloniki (E79-1) – **Ateny** (E75-1).

Wyżej wymienione relacje transportowe mogą stanowić pasma rozwoju oraz przepływu surowców, towarów, osób, informacji i innowacji między bliźniaczymi centrami usług logistycznych w Europie XXI w.

Łódź i województwo rozwija nowe układy systemu transportowego:

- samochodowego:** autostrady A1 i A2, drogi ekspresowe S8, S12, S14, S74;
- kolejowego:** połączenia wysokich prędkości do 350 km/h Warszawa-Łódź-Wrocław/Poznań oraz do 160-200 km/h Katowice, Kraków, Gdańsk, Rzeszów, Szczecin, Lublin;
- lotniczego:** nowe połączenia lotnicze: Londyn, Nottingham, Dublin oraz Berlin, Lwów, Kijów, a także loty czarterowe do Tunezji, Egiptu, i Bułgarii.